

18. szám
2017. június

NYUGAT-EURÓPAI ORSZÁGOS MAGYAR SZERVEZETEK SZÖVETSÉGE 16. VÁLASZTÁSI KÖZGYŰLÉS BUDAPEST, 2017. május 13-14.

A NYEOMSZSZ 2017. május 13-án és 14-én tartotta tisztújító közgyűlését Budapesten. A közgyűlésen a szövetség 15 tagszervezete képviseltette magát (Ausztria, Csehország, Észtország, Finnország, Franciaország, Hollandia, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Nagy-Britannia, Németország, Norvégia, Portugália, Svájc és Svédország).

Az elnöki, alelnöki, pénztári, az anyanyelvi oktatással és az Őrszakok online újsággal kapcsolatos beszámolók megvitatása és elfogadása után a tagszervezetek részletesen beszámoltak tevékenységükről. Érdeklődéssel hallgattuk a különböző országokban lezajlott rendezvényeket, sikereket, néha nehézségeket is.

Az alapszabály módosításáról az alapszabály bizottság számolt be.

A megnövekedett taglétszámra való tekintettel szükséges volt az elnökségi tagok létszámának bővítése. A közgyűlés újraválasztotta Deák Ernőt (Ausztria) elnöknek, Bihari Szabolcsot (Svédország) és Klement Kornélt (Németország) alelnöknek. Elnökségi tagok: Aluuan Gabriella (Svédország), Lukácsfy Kristóf (Finnország), Szennyess László (Svájc), Urbán Ákos (Hollandia), Wurst Erzsébet (Ausztria). Ezenkívül még három személyrel bővült az elnökség: Rákóczi Anna (Csehország), Dabizs Mercédesz (Franciaország) és Baczur Magdolna (Németország). Végül a különböző bizottságok tagjaira adtuk le szavazatunkat.

Dr. Klement Kornél alelnök, Deák Ernő elnök, Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára, Bihari Szabolcs alelnök

Meghívott vendégünk, Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára elmondta, hogy a kormány kiemelt figyelmet fordít a diaszpórában élő magyarságra. Véleménye szerint a nemzetpolitika működése sokkal nehezebb lenne, ha a NYEOMSZSZ nem létezne és örül annak, hogy az államtitkárság munkáját segítette. Ismertette a magyar diaszpórapolitika programjait és az új fejlesztési irányokat. Nagyon fontosnak tartja ezeket a programokat, hiszen összesen kb. 2,5 millió fő a diaszpórában élő magyarok száma. Beszelt a Kőrösi Csoma ösztöndíjas-program sikeréről. A világ 24 országában vannak ösztöndíjasok, 2016-ban 100 fővel, 2017-ben 115 fővel (tevékenységük súlypontja: a magyar nyelv oktatása, néptánc- és népzene-oktatás, cserkészset).

Mucsi Géza, a nemzetpolitikai államtitkárság osztályvezetője ismertette a Kőrösi Csoma ösztöndíjas-programmal kapcsolatos újdonságokat. Meghallgatta és megválaszolta az országos szervezetek ezzel kapcsolatos kérdéseit, válaszolva a nehézségeket is.

Nagyon értékes információval szolgált Mihály Erzsébet, a Bethlen Gábor Alap Zrt. (BGA) támogatásfinanszírozási igazgatója. Ismertette az újonnan bevezetésre kerülő változásokat és minden segítséget megígért az elszámolásnál adódó problémák megoldásához. Jelen volt még a BGA két munkatársa, Juhász Csilla és Tolnay Zsuzsanna. A jelenlévők közül már nagyon sokan telefonon beszéltek mindkettőjükkel, de nagyon hasznos volt a személyes találkozás.

Dr. Halzl József, a Rákóczi Szövetség elnöke és Csáky Csongor főtitkár ismertette a szövetség Diaszpóra- és Szórványprogramját, amit szervezetünk nagyon értékesnek és fontosnak tart.

A közgyűléssel kapcsolatos sajtótájékoztatón a NYEOMSZSZ elnöksége a Nemzetpolitikai államtitkársággal együtt ismertette a nyugat-európai magyar szövetség célkitűzéseit és munkáját.

A következő NYEOMSZSZ közgyűlés (2018-ban) előreláthatólag Lisszabonban lesz.

Baczur Magdolna

Közösségépítők

Munkácsy Katalin Fruzsina ösztöndíjas beszélgetése dr. Klement Kornállal, a BUOD elnökével

Tisztán emlékszem az első találkozási éjszákra ifj. Klement Kornállal. „Nahát, ilyen szépen beszél magyarul, biztos élt életvitelszerűen Magyarországon, talán ott született, és kisgyerekként jött Németországba a szüleiivel” – gondoltam. De kiderült: tévedtem! A beszélgetés egy pontján megérkezik az öccse. Ekkor már végképp nem hiszek a fülemnek, mivel az interjúalanyom testvérével beszélgetve erélyesebb palóc tájszólásban beszél. Ifj. Klement Kornél Nürnbergben született. Szülei 1956 decemberében menekültek nyugatra, mivel édesapja a forradalom idején Szécsényben a Forradalmi Bizottság elnöke volt. Ausztriát egy Ford-ösztöndíjnak köszönhetően hagyták maguk mögött, és jutottak Bajorországba. Innen pedig 1964-ben Frankfurt közelébe költöztek az akkor már négyéves kis Kornállal.

Milyen volt a „magyar élet” Frankfurtban, amikor ideköltöztek?
Havonta volt magyar mise, azon mindig ott voltunk. Szaniszló atya volt a papunk, és Angelika nővér orgonált hosszú éveken át. Mise után a gyerekekkel egy nagyon rossz, mákos képű televízió-ön együtt tévéztünk, közben apuék, a felnőttek beszélgettek, önképzőkört szerveztek, előadásokat tartottak.

Hogy alakult meg a ma is működő cserkészlet Frankfurtban?

Apu a Nemzetőr újságban olvasta (ami az emigráció talán legfontosabb lapja volt), hogy Bärnhofban szerveznek cserkészcsapatokat. Oda elküldött engem, az nekem nagyon tetszett! Háromszor voltam ott, utána 1972-ben örsvezetőképzésre is eljutottam, ugyanebben az évben pedig meg is alakult a Lehel vezér cserkészcsapat Frankfurtban. Az volt az első ifjúsági, illetve gyerekfoglalkozás itt. Három örsből állt: Kállay Inge a lányokat vezette, a röverokat apu mint alapító tag, és nekem jutott a fiúórs.

Úgy tudom, nem csak a cserkészlet talpra állításában volt meghatározó szerepe.
A cserkészcsapat tagjaiból állt össze később a Rezeda táncscsoport, melynek alapítója voltam. 21 éves koromban, amikor katona voltam, gondoltam, hogy a cserkészlet mellé egy kis mozgás is jól jönne. 1980-ban kezdtük. Az elején egy magyar balett-tanárnőhöz jártunk, később Kastlból, a magyar gimnáziumból hívtunk tánc-tanárt.

Egyre bőségesebb lett a magyar élet Frankfurtban: a katolikus egyházközösség, cserkészcsapat, református gyülekezet, táncscsoport, később a babafoglalkozások. A nemzeti ünnepekre való megemlékezéseket általában a katolikus egyházközösség szervezte. Mindenki találhatott életkorának és érdeklődésének megfelelő szervezetet.

Hogyan élte meg gyerekként, fiatalként a magyarságát? Milyen volt Önnek az, hogy otthon más nyelvet beszéltek, mint amit az iskolában használnak? Milyen volt a baráti köre?

Nekem ezzel soha sem volt gondom. Voltak olyanok, akik kicsit tépelődtek, nem tudták, hogy most ők németek vagy magyarok. Ez számomra sosem volt kérdés: mindig tudtam, hogy magyar vagyok. Ez bennem semmilyen konfliktust nem okozott.

Az nyilvánvaló, hogy főleg a gimnáziumi években a német hatás nagyon erős volt az osztályközösségnek, barátoknak köszönhetően. De én mindig igyekeztem tudatosan magyarul gondolkodni, számolni, 17-18 évesen elkezdtem tudatosan csak magyar könyveket olvasni.

Mindig teljesen egyértelmű volt számomra, hogy magyar vagyok, és az is egyértelmű volt, hogy a magyarságért tenni kell. Az apukám példáján nevelkedtem, aki rendkívül aktív volt, általa láttam: magyar élet csak akkor van, ha azt mi magunk szervezzük. A családom mindig vállalta a közösségért a munkát, amit persze nem munkaként fogtunk fel. A szocialista időben nem lehetett olyan

könnyen jönni-menni, csak az a „Magyarország” volt nekünk, amit magunknak megteremtettünk. Ez a szellemiség átította a lelkem.

Nem is nagyon szeretem, ha azt mondják, hogy kettős kötődésünk van. Természetesen az ember kötődik sok mindenhez, földrészéhez, városához, családjához stb. Nyilván kötődünk Németországhoz, szeretjük, tiszteljük az országot, de az önazonosságunk – nekem és nagyon sokaknak – teljesen egyértelmű, hogy magyar.

Felmerült önben élete során, hogy Magyarországra költözzön?

Persze! Még a szocialista időben is próbáltam Magyarországon tanulni az egyetememen. Már meg is volt a kollégiumi helyem Debrecenben a Kossuth Lajos Tudományegyetemen. Akkor én már Németországban egyetemista voltam három éve, túl voltam a szigorlaton. Azonban ezekből az eredményekből otthon Debrecenben csak egy évet akartak elfogadni. Mivel a tandíj és a kollégiumi díj drága volt, nem engedhettem meg magamnak az évszázadot.

Később is próbáltam már családos emberként a munkáltatóimon keresztül Magyarországra kerülni, de az IBM-nél és a Deutsche Banknál is túlképzett voltam az általuk felkínált magyarországi pozíciókra.

Talán, ha nyugdíjas leszek! Vagy tudja a fene, akkor meg a gyerekek, unokák miatt lesz rám itt szükség. Én elfogadtam, hogy ez így van, bár mindig úgy éreztem, hogy én a Kárpát-medencében vagyok otthon. Hogy én csak véletlenül vagyok Németországban, ha apuék nem menekülnek el, akkor mi még most is otthon élünk. Látod, mindig megvolt bennem a vágy, hogy otthon éljek. De úgy látszik, ez a sorsom, küldetésem, hogy nekem itt a helyem Frankfurtban.

Néha nem érzi úgy, hogy egy szélmalomharc az, amit csinálnak? Hogy a nagy német tengerben azok a kis magyar tűzek, fáklyalángok, amik néha tábornézzé terebélyesednek, de fordulhat úgy is a széljárás, hogy ezek a lángok a magyarságtudattal, tenni akarással elalusszanak?

Itt Németországban adottak a körülmények egy „magyar élet-hez”. Csak szükség van azokra, akik ezt megszervezik. Ez pedig felelősséggel jár. Apu nekem sokat beszélt az „írásstudók” felelősségéről, arról, hogy mennyi minden múltott régen egy faluban azon a pár emberen, akik írni-olvasni tudtak. Nem azt kell nézni, hogy a másik mit csinál, ha te magadban érzel felelősséget, kötelességtudatot – és én úgy gondolom, hogy ez bennem megvan, mert a Jóisten megáldott ezekkel a kincsekkel –, akkor csinálni kell. Sosem bánkodom azon, hogy ki az, aki nem segít, ki az, aki belefáradt vagy szünetet tart. Azt is látom, hogy sokan elvesznek a német tengerben. Az asszimiláció miatt nem marad meg mindenki, de attól még nem értelmetlen itt a magyar közösséget szervezni.

Az is egyértelmű azonban, hogy a magyarságnak a Kárpát-medencében van a helye. Tehát magyarság, magyar kultúra csak addig van, amíg a Kárpát-medencében tudjuk őrizni, megújítani. A szórványmagyarság önmagában hosszú távon nem életképes. Ezt nem kritikusan mondom és nem önmagam ellen beszélek, hiszen a szórványból rengetegen mentek haza azok közül is, akik már itt születtek. Van egyfajta körforgás. Az is tagadhatatlan, hogy a szórványnak fontos funkciója van a mai magyar nemzetben.

Ön a BUOD elnöke, kérem, meséljen erről a szervezetről!

A BUOD (Bund Ungarischer Organisationen in Deutschland), ahogy a neve is mutatja, egy országos ernyőszervezet, jelenleg 32 tagszervezettel Münchentől Lübeckig, Kölnitől Berlinig: cserkészcsapatokat, táncgyűléseket, egyházközösségeket, kultúr-egyesületeket, német–magyar baráti társaságokat tömörít magába.

A hidegháború idején is létezett egy hasonló szervezet, a Zentralverband, de az sosem tudta betölteni országosan a szerepét, inkább a politika irányába tolódott, nagyon Münchenre fókuszált, épp ezért sok helyen nem is fogadták el és nem is léptek be. A rendszerváltás idején felmerült az igény, hogy hozzunk létre egy jól működő ernyőszervezetet. Abban apukám nagyon aktív volt:

az alapszabály megfogalmazásában, a németországi magyar szervezetek értesítésében nagy szerepet vállalt. Frankfurtban volt a BUOD alakuló ülése, az aktív szervezők jó része '56-os volt, ők azon a véleményen voltak, hogy valaki fiatalabb legyen a szervezet elnöke, így találtak rám, és kértek fel engem, aki akkor a frankfurti cserkészcsapatot vezettem. Azóta én vagyok az elnök, és amíg a közgyűlés engem tart meg ebben a pozícióban, addig maradok. Egyelőre bírom, és az az igazság, hogy élvezem ezt a munkát. Mostanra ennek köszönhetően nagyon kiterjedt a kapcsolatrendszerem Németországban, Európában, a nyugati magyar szórványban, de Magyarországon is.

Mi a véleménye arról, hogy egy városban több magyar szervezet működik? Jónak tartja ezt az „elaprózódást”?

Nézzé, az önkéntes szervezetek nem is tudnak túl nagyra nőni, mert szervezési akadályokba ütköznek, így minden ilyen szervezetnek megvan a „fölső határa”. Ezek a szerveződések nem konkurenciák egymásnak.

Ha egy városban több százan vagy ezren vannak, akkor igenis alakuljanak ki körök, amik arra az igényre válaszolnak, ami egy bizonyos embercsoportban fölmerül. Egy egyesület pedig hosszabb távon tartósabb is, mint egy egyszerű baráti kör, mert sokkal nagyobb történelemmel, folyamatossággal bír, más fajsúlyú.

Ami már történelemmel és nagy fajsúllyal bír, az a Frankforti Magyar Bál és Táncház. Idén 2017. február 11-én rendezitek Frankfurt mellett Hofheimban.

A Frankforti Magyar Bál és Táncházat az '56-osok, apuék állították talpra. Az idők során hagyománnyá vált, a fénykorát a '80-as években élte, és ma is igen szép számmal látogatják ezt a rendezvényt, közel 700 fő gyűlik össze, és nem csak a környékben élő magyarokból. Két teremben zajlik a multság, élő zenével: az egyikben népi zene szól, a másikban könnyűzene, főleg a fiatalabbak ízlését kiszolgálva. A jó hangulatról nemcsak a zenekarok, hanem a Rezeda tánc csoport és a Cifra Gyermekek és Ifjúsági Táncgyűttes is gondoskodik, mivel – miként minden évben – idén is készülnek műsorral. A hangulatot tovább fűszerezi még a tombola értékes nyereményekkel és persze a magyaros ételek.

Egy kicsit evezünk személyes vizekre: három gyermek büszke édesapja. Mind a hárman kifogástalanul beszélnek magyarul. Gondolom, fel sem merült önben, hogy ne adja át a magyar nyelv és kultúra kincseit nekik?

Tudja, az ember nem úgy nevel, hogy eldönti, hogy mit akar átadni, hanem az ember egyszerűen él. A cserkészeknél is mindig azt mondjuk, hogy a vezetés elsősorban példa, példaadás. Az ember az egész lényével nevel; ha otthon magyarul beszélünk, akkor

a gyerek kénytelen megtanulni magyarul. És az, hogy mi otthon magyarul beszélünk, az vitán kívül áll, miért is beszélnének németül? Szeretjük a magyar zenét, a magyar konyhát, tehát a gyerek kénytelen beszívni, megismerni a magyar kultúrát.

A kérdés mindig az lesz, hogy a gyerek, ha a kamaszlázadáson túl felnőtt lesz, akkor hogyan szeretné alakítani az életét. Sokszor ez a folyamat nem is tudatos elemekből tevődik össze. Nagyon sok lehetőség van, sok kritikus, nehéz fázissal: Hol tanulok? Mit tanulok? Milyen szakmát választok? Hova megyek egyetemre? Közben maradok, vagy elmegyek egészen messzire, ahol nem ismerek semmit, esetleg Magyarországon tanulok?

Utána a másik nagy kérdés, aminek nagy befolyása van a gyerek életére, hogy ki lesz a társa.

De az ő önálló életükbe már nekem nem lesz beleszólásom, én csak példát tudtam adni nekik azzal, ahogyan én alakítottam az életemet. Az átadott kincssel meg tudással ők aztán úgy gazdálkodnak, ahogy tudnak, ahogy a sors engedi. Úgyhogy én is kíváncsi vagyok ilyen téren, hogy ők mivel fognak engem meglepni.

Munkácsy Katalin Fruzsina

Körmendi Gitta: ÉLEN HALADÓNAK....

Élen haladónak, ERŐ legyen vértje!
Annak, aki vezet, nem inoghat lépte.
Útjának irányát becsülete szabja,
szavát ne másítsa holmi akaratra.

Annak, aki vezet, IGAZNAK kell lenni.
Közös jó javáért a legtöbbet tenni.
„Nagyot”, társul hívni, „kicsit”, felemelni,
élen haladónak MINTÁNAK kell lenni.

Annak, aki vezet, SZOLGÁLNI kell tudni.
Gáncsolót, követőt, jobbítani tudni.
Dicsőség mámore ne csorbítson rajta,
kell, hogy a sorvégi kiáltást is hallja.

Annak, aki vezet, ÁLDÁSSÁ kell lenni.
Ósi érték magvát új időkbe vetni.
Egység erejére építeni’ a jelent,
hogy a jövődönnek biztos helye legyen.

Szimpátiatüntetés a székely szabadság napján Stuttgartban

Stuttgartban is összegyűltek a magyarok, hogy békés tüntetésükkel támogassák a székelység autonómiatörekvését és céljainak megvalósulását.

Az Erdélyi Világszövetség szervezésében Stuttgartban is tüntettek a székely szabadság napján, március 10-én a marosvásárhelyi Postaréten kivégzett székely vértanúk emlékére idézve, akik életüket adták a nemzeti önrendelkezésért és a szabadságért. Izsák Balázs szavaival élve: „A ma élő székelyek számára ez a nap nemcsak a közös emlékezés napja, hanem az összetartozásé is. A tudatos, közös fellépése a nemzeti önrendelkezés jegyében.”

A székelyek jogainak megadása nem pusztán egy kisebbség problémájának megoldása, a székelység magyar nemzeti önazonosságának megőrzése, nem csupán egy regionális törekvés, hanem a korszerű, 21. századi európai autonómiák és regionális önrendelkezések megvalósításának joga is.

A tüntetést az EVSZ elnöke, Tamás Péter nyitotta meg beszédével, amelyben összefoglalta a regionális önrendelkezés előnyeit, sőt,

szükségességét. Az egyenjogúság jegyében románul és németül is szólt a jelenlevőkhöz. Ezt követően Kemény József és Ádám Éva Enikő, az EVSZ alelnökei is beszédet tartottak (egyikük magyar, a másikuk német nyelven), amelyben gondolataikkal, érveikkel és érdekesítő tényekkel támasztották alá a székelység autonómiatörekvésének létjogosultságát.

Fellépett továbbá a két Körösi Csoma Sándor ösztöndíjas is: Hortobágyi Ivett népdalt énekelt, Szabó Janka pedig elszavalta az alkalomhoz illő „A székelyekhez” című Petőfi-verset. A tüntetés iránt érdeklődőknek, illetve a német közönségnek jelentős számban kiosztott információs szórólap a székely autonómiatörekvést megalapozó tényekre hívta fel a figyelmet.

A szimpátiatüntetés emelkedett hangulatát színesítette a megjelenteknél lévő megannyi székely zászló és transzparens, sőt, többen népviseletben jelentek meg az eseményen. Az érdeklődést és összetartást látva a szervezők joggal bízhatnak benne, hogy a kisebbségi jogok kérdése nem marad visszhang nélkül.

Szabó Janka

Beszámoló tagegyesületi tevékenységről

Regös Néptánc Egyesület München

Münchenben a „Regös” név már a nyolcvanas évek elejétől a magyar kulturális értékek és hagyományok jelképe. A Regös név alatt működő néptánc-együttes évtizedek óta töretlenül őrzi, ápolja és továbbadja a magyar néptánc, népzene és népművészet értékeit.

A Regös Néptánc Egyesületet a tánc-együttes szervezői és tagjai hozták létre 2015-ben azzal a céllal, hogy az évtizedek alatt felépített hagyományörző tevékenység hosszú távú fennmaradását – egyfajta hivatalos keretek között – biztosítsák, valamint lehetőséget nyújtsanak a magyar népi kultúra hagyományainak ápolásához a Münchenben és környékén élő érdeklődők számára. Mindezek mellett a hivatalosan bejegyzett egyesületi forma elősegíti a meglévő partnerkapcsolatok további fenntartását, új együttműködések kiépítését, valamint különböző támogatási források igénybe vételét.

Az egyesület lehetőséget teremt a magyar néptánc-kultúra értékeinek megismertetésére, elsajátítására.

Két gyermekcsoport működtetése során elsődleges cél a néptánc és népzene megismertetése, megszerettetése játékos formában, mondókák, népdalok, alap tánclépések megtanítása által.

Az egyesület felnőttcsoportjai heti rendszerességgel gyakorolják a Kárpát-medence egy-egy tájegységének táncrendjét. Az elkészült koreográfiákkal nemcsak a magyar közösségek rendezvényeit gazdagítják, hanem München város ünnepein, illetve nemzetközi eseményeken is bemutatják, népszerűsítik a magyar néptáncot. Az egyesület kiemelt figyelmet fordít az autentikus megjelenésre és az együttes népviseletkészletének bővítésére, ápolására, valamint az évtizedes múlttal rendelkező tánc ház rendszeres megszervezésére. Ezen közösségi eseményen nemzetiségi és generációs

különbőség nélkül bárki élő zene kíséretében részesülhet a magyar népzene és néptánc élményeiben.

Az egyesület további tevékenységéhez tartozik a magyar tradíciókhoz szorosan kapcsolódó hagyományörző napok, kulturális rendezvények szervezése. Ezenkívül edző hétvégék keretében – alkalomszerűen – szélesebb körben is lehetőséget nyújt tánckedvelőknek táncismereteik bővítésére, mélyítésére.

A Regös a felsorolt tevékenységein, kulturális jelentőségén kívül olyan helyet is biztosít, ahol minden magyar lelkületű ember megtalálhatja nemcsak a népzene és néptánc által nyújtott gyökereinkkel való találkozást,

hanem olyan közösségi élményben is részesülhet, amely az emberi együttlét legnemesebb formáját képezi: együtt lenni, összetartozni, szeretetben.

Siegel Daszkel Mária

Kőrösi Csoma Sándor-program ösztöndíjasainak beszámolója

A Magyar Kultúra Napja Ulmban

Az Ulmi Magyar Kultúregyesület szervezésében 2017. január 21-én a Magyar Kultúra Napját ünnepeltük családi hangulatban. Székely Enikő, az egyesület elnöke felkérésére fogtunk össze mi – Munkácsy Fruzsina (Frankfurt) és Patai Borbála (München) –, Kőrösi Csoma Sándor ösztöndíjasok, és a szabad ötletelés szellemében interaktív kulturális programmal készültünk az Ulmban élő magyar közösség számára.

A szervezést megelőző egyeztetések alkalmával egyik ötlet hozta a másikat, hogy mivel is készülhetnénk, hiszen a magyar kultúra gazdagságának köszönhetően a lehetőségek tárháza hatalmas. Nagy lendülettel vágunk bele a munkába. Elindult a tervezés, és hamarosan kirajzolódott előttünk a teljes ünnepi műsor forgatókönyve. Ezt követően felvettük a kapcsolatot olyan helyi közreműködőkkel, akik a műsort magyar népszerűvel színesíthetik.

Végül összeállt egy lelkes ifjúsági csapat, melynek tagjai – szívükön viselve a rendezvény sikerét – közös erővel másfél órás műsorral készültek a magyar kultúra ünnepeére. Elkészült az ünnepséget hirdető plakát, s apró pontosítások, az utazás szervezését követően lassan elérkezett a nagy nap. Délutánra a műsor összes fellépője és szervezője az Ulmi Magyar Kultúregyesület termeiben sürgölődött. Hat órára összegyűlt a kíváncsi közönség, akiket az egyesület elnöke, Székely Enikő köszöntött. Ezt követően – a közönséget is a műsor szereplőivé tevő – interaktív versszavalás következett. Minden jelenlévő elszavalt két sort Gyimóthy Gábor: Nyelvlecke című költeményéből.

Majd egy rendhagyó virtuális kultúrkörút során a résztvevők bebarangolták Patai Borbála és Munkácsy Fruzsina vezetésével Magyarország fővárosát, minden megyéjét, valamint a Felvidék, Kárpátalja, Erdély, Délvidék és Órvidék szegleteit. A körúton számos érdekes és új információ mellett múltidéző, mindenki számára ismert helyek és kulturális kincsek is visszaköszöntek. A magyar kultúrát bemutató tájakon tett kirándulás után a hallgatóság kisebb csoportokba tömörülve törte a fejét az utazáshoz

kapcsolódó játékos kvíz kérdéseinek. Ahogy a résztvevők az utolsó kvízlapot is kitöltötték, gyimesi dalok csendültek fel Sági Dóri, Maronics Ilona Anna és Nagy Attila lelkes közreműködésének köszönhetően. Dél-Alföld zenevilágát Diószegi Bálint tekerőlant játéka hozta el az Ulmi Magyar Kultúregyesület toronyszobájába. Az akusztikus kalandozásokat követően a kvizek kiértékelése és a mindenki számára jól megérdemelt nyeremények (Pöttyös Túró Rudi) kiosztása következett. Zárásképpen közösen elénekeltük a Himnuszt.

A visszajelzések tükrében bátran állítható: Ulmban a Magyar Kultúra napjára készült rendhagyó, de talán hagyományteremtő műsorra mind a résztvevők, mind a szervezők szívesen gondolnak vissza.

*Munkácsy Fruzsina
és Patai Borbála
KCSP ösztöndíjasok*

Kőrösi Csoma Sándor-program ösztöndíjasainak beszámolói

Március 15-i ünnepi megemlékezés Stuttgartban

Hosszú évek óta kialakult az a szokás Stuttgartban, hogy az október 23-i megemlékezésnek a Szent Gellért Magyar Katolikus Egyházközség, a március 15-i ünnepségnek pedig a Württembergi Magyar Protestáns Gyülekezet ad otthont. Idén sem volt ez másként: 2017. március 12-én, vasárnap nagy ünnepélyt rendeztek a Bad Cannstatt-i Lutherkirche templomban az 1848-as események emlékére.

Délután három órától ökumenikus istentisztelet kezdődött, amire szép számban gyűltek össze a kokárdával ékesített ünnepi ruhába öltözött hívek. Ezután a feldíszített gyülekezeti terem várta a közel 350 érdeklődőt, az asztalokon friss házi süteményekkel, kávéval és teával; majd este hat órától ünnepi előadással, *A szabadság bajnoka – Kossuth Lajos* címmel.

Kétszáz évvel ezelőtt született az újkori magyar történelem egyik legismertebb és legnépszerűbb alakja, Kossuth Lajos, Magyarország kormányzója. Neve az 1848–49-es szabadságharcra elszakíthatatlanul összeforrt. Hosszú évszázadok elnyomása megszüntetőjének, a szabadság első sikerei kovácsának, a másfél évig tartó függetlenség kivívójának tekintjük őt. A megemlékezés tisztelgés volt az előtt az ember és államférfi előtt, aki – hosszú évszázadok után – először jelent meg a világpolitika

színpadán, felhívva a figyelmet egy elnyomott és elmaradott ország és nép keserves sorsára. Kossuth pályája azonban két nagy ellentét közepette vezetett. Első lépése óta nem rokonszenvezett vele gróf Széchenyi István, akit pedig ő maga nevezett el a „*legnagyobb magyarnak*”. És egyikük sem számított a másik ellentétforrásra. Azokra, akik „világszabadságról” vitakoztak francia mintára, „véres napokról álmodtak” Petőfivel és odakiáltották a magyar népnek, hogy „*Talpra magyar, hí a haza...*” Nekik is emléket állítottak az idei ünnepi műsorban.

A színpadi produkció megálmodói – a korábbiakhoz hasonlóan – idén is Gémes István evangélikus lelkész és felesége, Gémesné Réz Katalin voltak, a színpadra állításban pedig Hortobágyi Ivett KCSP ösztöndíjas segített nekik. Fellépőként a Csöböröcsök és Kis-Csöböröcsök Táncegyüttes, a Kőrösi Csoma Sándor Program ösztöndíjasai, a Stuttgarter Magyar Amatőr Színjátszó Kör és a Württembergi Magyar Protestáns Gyülekezet tagjai működtek közre.

A hatalmas ünnepi összejövetelen idén is méltóképpen emlékeztek meg a történelem viharos eseményeiről és hőseiről. Ezúton is hálás köszönet mindazoknak, akik segítettek ennek létrejöttét és sikeres megvalósulását!

Hortobágyi Ivett

Magyar könyvek Németországból?

Kultúránk sokszínű, ebből adódóan sokféleképpen is élhetjük, gazdagíthatjuk. Hagyományos értékeinket pl. népzenevel, néptáncal, míg kortárs művészetünket saját alkotásokkal. Lehetne folytatni a szempontokat, felosztásokat, de hogy a „kivételek” halmazban találjunk a „Buchstube”-t, az biztos. Jelentése könyves sarok, kuckó, ahova az ember a világ zajától elhúzódik és az épp aktuális kedvenc könyvét olvassa. Az interjú némi győzködés után született meg. A frankfurti magyar „Buchstube” ötletgazdája, vezetője, Bodrogi Szilvia beszél kulturális missziójáról. *Hogy jött az ötlet, magyar könyvet terjeszteni Németországban?*

A Móra Ferenc Könyvkiadó keresett meg 2013-ban, hogy vállalnám-e ezt az úttörő munkát. Két évig gondolkodtam, míg végül belevágtam.

Hol van a könyvesbolt?

Az interneten. Korábban egy-egy magyar rendezvényen kézbe is lehetett venni a kiadványokat, de mára kellő ismertsége és kedveltsége van a webáruháznak. Otthon az egyik szoba a raktár, ismerősök gyakran felszaladnak lapozgatni.

Kik érdeklődnek a könyvek iránt?

Mondhatom, egész Nyugat-Európából vannak érdeklődők, magyarok. Beszerzem a magyar szerzők német nyelvű kiadványait is, de ezeket nem keresik.

Más otthoni kiadókkal is kapcsolatban állsz?

Igen, gyakorlatilag mindent meg tudok szerezni, s postázom.

Mely könyvek iránt van érdeklődés, pl. az otthoni kötelező olvasmányokat ismerik-e a frankfurti magyar gyerekek?

A kötelező olvasmányokat talán nem. Annyiban igyekszem befolyásolni a nyugati magyar közízlést, hogy az általam is értékesnek tartott klasszikusokat, pl. Benedek Elek, költőket, József Attilát előtérbe állítom. Nem felejtjük el, hogy a német iskola is bőven ad feladatot. Sok múlik a családi háttéren.

Egy könyvesboltban CD-t, DVD-t stb. lehet kapni. Nálad?

Nem látom értelmét. A mai világban az interneten minden ott van, ami monitort igényel. A könyvet kézbe veszük, a gyerekekkel közösen forgatjuk.

Tervek, célok?

Tervem a társasjátékok megismertetése. Három gyermek édesanyjaként rendkívül hasznosnak tartom, nagyszerű családi programokat lehet csinálni.

Hol válogathatunk?

Minden tudnivaló megtalálható itt a honlapunkon:

<http://buchstube.eshop.t-online.de>

Karakas Zoltán

Kőrösi Csoma Sándor-program ösztöndíjasainak beszámolója

Kinek, mit, miből, hogyan? – Tanulmányi nap a hétvégi magyar iskolákban tanítók számára

Népmese, helyesírás, földrajz, ünnepek – sarkalatos pontok ezek a diaszpóra gyermekeinek magyar-óráit illetően. Kinek, mit, miből, hogyan tanítsunk? – nem egyszerű megválaszolni ezen kérdéseket az állandóan változó körülményeket, az idő szűkösségét, a csoportok összetételét figyelembe véve. Éppen ezért a Münchener Magyar Intézet és a Münchener Hétvégi Magyar Iskola minden évben tanulmányi napot rendez a Bajorországi Magyar Iskola tanárai és vendégei számára, amikor is a hétvégi magyar iskolák pedagógusai összegyűlnek, hogy tapasztalatot cseréljenek, megosszák egymással nehézségeiket, örömeiket, sikereiket, felfrissüljenek és megerősödjenek abban a munkában, amelyet mérhetetlen alázattal és lelkesedéssel végeznek szabadidejüket áldozva a magyar nyelvért. Idén március 18-án 25 fő részvételével a Regensburgi Egyetem egyik modern épületében rendezték meg az egész napos szakmai programot.

Meyle Éva, a Münchener Hétvégi Magyar Iskola csoportvezető tanára, a tanulmányi nap háziasszonya köszöntötte a továbbképzés résztvevőit, valamint bemutatta az előadókat. Délelőtt a legkisebbekre irányítottuk figyelmünket, aztán az alsósok tanításával, majd a felső tagozatosokkal és a tinédzserekkel foglalkoztunk. Ezáltal a nap szimbolikusan végigkísérte egy diaszpóras magyar gyerek útját a hétvégi magyar iskolában.

A „Kerekítő” foglalkozások megismerésén keresztül felidézttük, mekkora jelentősége van a korai zenei és beszédfejlesztésnek. A Kerekítő Ovimóka során a gyermekek népi mondókákkal, népdalokkal, körjátékokkal, versekkel találkoznak, Kerekítő Manó rövid bábjeleneteiben az évszakokhoz, ünnepekhez kötődően bevonódnak egy-egy szerepjátékba. Virtuális világunkban egyre nagyobb szerepe van annak, hogy eszközhasználat nélkül, a képzelőerejükre építve játsszunk az óvodásokkal. Gordos Katalinnak, a Kőrösi Csoma Sándor-program ösztöndíjasának a vezetésével rövid ízelítőt kaptak a résztvevők a gyakorlatból: együtt énekeltük a Csipkefa bimbóját, Kerekítő Manóval bazsarózást ültettünk és Illyés Gyula S, sz, beh sok súly kezdetű versére vonatkoztunk. A Kerekítő könyvcsalád mondókás és meseköteteibe is belelapozhattunk, valamint kipróbáltuk a népi ritmushangszereket, amelyek használata szintén nagy élmény a piciknek.

Szabó Judit, a Münchener Hétvégi Magyar Iskola tanítónője a Kett-módszert alkalmazva a magyar népmesék világába kalauzolt el bennünket. A Németországban kidolgozott módszer nagyszerűen használható bármely nyelven folyó foglalkozáson. A mesepedagógiának egy olyan szeletét ismerhettük meg, amely egyaránt élvezetes a kisgyermek, a nagyobbak és a felnőttek számára is. Szabó Judit 2. osztályos tanulóival a Mesélj nekem! Balassi-füzetek 4. szövegeit dolgozza fel az óráin, ezek közül a tanulmányi napon a Pinkó c. népmesét a továbbképzés résztvevői együtt jeleníthették meg. A Kett-módszer alapvetően arra épül, hogy a diákok körben ülnek, és a kör közepén a földre letett kendőn együtt építik fel a történet helyszíneit, mozgatják szereplőit, eljátszzák az eseményeket. Közben főként természetes anyagokat használnak: kendőkből, fakockákból, zsinórokból épül az út, az erdő, a szántóföld, a palota. A tevékenykedtetés nagyszerűen összekapcsolható énekléssel: mi alatt egy-két résztvevő favágással vagy szántással foglalatzkodott, a többiek elénekelték az Erdő, erdő, erdő és a Szeretnék szántani kezdetű népdalokat. A csoportosan felépített világ, a közösen elmesélt történet lehetővé teszi azt, hogy mindenki azonnal megértse a mese folyását, illetve aktív részeseként bekerüljön a történetbe. A szövegfeldolgozást ennél jobban nem is tudnák másként segíteni.

Délután a felső tagozatos diákokra irányítottuk a figyelmünket. A hétvégi magyar iskolákban ők vannak a legkevesebben, szinte kivétel nélkül korosztályt tekintve (is) vegyes csoportban tanulnak, így az ő tanításuk talán a legnagyobb kihívás. A differenciálást és a témaválasztást illetően mindenképpen. Gordos Katalin a Regensburgi Konzuli Magyar Iskolában szerzett tapasztalatait összefoglalva beszélt arról, kinek, mit, miből, hogyan érdemes tanítani, és mi is az a

semmi mással nem összevethető származásnyelvi szemlélet, amivel közelítenünk kell a diaszpóras magyar gyerekek tanításához. A Magyarországon használt tankönyvek anyaga túl bőséges a hétvégi iskolákban rendelkezésre álló időkerethez képest, valamint csupán egy-egy tantárgyra koncentrálódik. Ezzel ellentétben mi egy komplex tárgyat tanítunk: a magyar származásnyelv és országismeret magában foglalja a (helyes)írást, az irodalmat, történelmet, földrajzot, néprajzot, zenét – hogy csak a legfontosabbakat említsük. Mindezek azonban egy fő fejlesztési cél szolgálatában állnak: az élő nyelvhasználat áll az igénypiramis csúcsán. A szókincsbővítés, az írásbeli és szóbeli kifejezőképesség, a beszéd- és szövegértés fejlesztése, a szövegtípusok tanítása mind értékközvetítő szövegek feldolgozásával történik, a történelmi, irodalmi, földrajzi ismeretek a nyelvi fejlesztéssel karöltve jelennek meg a tananyagban. Ahogyan az egész napra jellemző volt, itt is kipróbáltunk néhány gyakorlatot, végignéztük egy-egy jelenség folyamatát, hogyan zajlik annak tanítása egy-egy pénteki vagy szombati napon.

A délután folyamán „Nekem ez nagyon bevált” címmel folytatódott a műhelymunka, ahol a résztvevők saját maguk által kidolgozott ötleteiket, módszereiket osztották meg kollégáikkal.

Orcskai Marianna, a Regensburgi Konzuli Magyar Iskola alsós diákjainak tanítónője a helyes ejtés alapú olvasás- és írástanítást mutatta be, ami az értékközvetítő és képességfejlesztő program része. 30 éves gyakorlata igazolja azt, hogy ez a módszer remek iskolapéldája annak a tudatosításnak, ami bárhol – de a hétvégi magyar iskolákban mindenképpen – elengedhetetlen feltétele a helyesírás kialakításának.

Hermann Bernadette, a müncheni iskola tanára drámapedagógiai eszközöket alkalmazva teszi kézzel foghatóbbá a történelmi eseményeket 3. osztályos tanuló körében. Legutóbb Petőfi, a márciusi ifjak és az osztrák császár bőrébe bújhattak a gyerekek.

Meyle Évának köszönhetően a Toldi feldolgozási lehetőségeit ismerhettük meg. A tanárnő kiemelte, milyen fontosnak tartja, hogy olyan feladatot tudjon a diákoknak adni, amivel arra ösztönzi őket, hogy kézbe vegyék az eredeti irodalmi szöveget.

A továbbképzés záróbeszélgetésén dr. K. Lengyel Zsolt, a Münchener Magyar Intézet oktatást érintő terveiről nyújtott tájékoztatást: a magyar nyelv gimnáziumi bevezetését szorgalmazó igényfelmérő lapokból összesen 108 érkezett be, a bajor tanügyi minisztériummal folyamatosak az egyeztetések a lehetőségekről. A konzuli modell keretein belül működő Bajorországi Magyar Iskola hat iskolacsoportja megkezdte a felkészülést a következő tanévre.

A kávészünetek és a vacsora pazar ellátásáról a Münchener Magyar Intézet munkatársai gondoskodtak. A szemet, száját megörvendezett finomságok megkönnyítették a dolgunkat, valóban a gyakorlatra, a szakmai feladatokra koncentrállhattunk, és mindannyian megannyi kincssel, jó ötlettel gazdagodva, hivatásunkban megerősödvé, szellemileg felfrissülve térhettünk haza, hogy tervezzük a következő hétvége magyaróráit.

Gordos Katalin

Kőrösi Csoma Sándor-program ösztöndíjasainak beszámolója

1848-as ünnepi megemlékezés Nürnbergben

2017. március 19-én rendezte a Nürnbergi Magyar Kultúregyesület ünnepi megemlékezését az 1848-as forradalom és szabadságharc emlékére. Igen nagy kihívás volt számomra a közel másfél órás műsort megszervezni, lebonyolítani. A dicsőség azonban azokat a szereplőket, segítőköt illeti, akik munka mellett, szabadidejükben készültek, és habár betegen is, de kiálltak szerepelni. Sajnos, több szereplő betegsége miatt kénytelen volt lemondani szereplését, pedig ők is sokat készültek az előadásra.

Rozmán Lajos, az egyesület leköszönő elnöke nyitotta meg a rendezvényt, majd közösen elénekeltük a Himnuszt és a Székely Himnuszt. A rendezvény díszvendége, Spiller Krisztina, a Müncheni Magyar Főkonzulátus magyar közösséggel való kapcsolattartásért felelős diplomatája olvasta fel Orbán Viktor, Magyarország miniszterelnökének a határokon túl élő magyarokhoz intézett üzenetét.

Kezdetét vette az előadás. Furulyán, majd tekerőn kísérve héttagú kórusunkat, a forradalom előtti időket felidéző énekek hangzottak el. Ehhez kapcsolódtak a Lugosi Zoltán vezette „Kreatív Színpad” előadónak jelenetei, versei, felidézve a forradalom kezdetét. Elhangzott a márciusi ifjak követelése, a 12 pont. Lugosi Zoltán elszavalta a Nemzeti dalt, aminek refrénjét a közönség skandálta, így beleélve magát az eseményekbe. Pest főpolgármesterének, Rottenbiller Lipótnak a beszédét a nürnbergi magyar cserkészek szavalatai követték. Cserkészeink hetek óta készítették a díszleten látható plakátokat, kokárdákat, nemzeti színű emléktárgyakat.

Rövid narrációt követően menetdobpergéssel bevonult a magyar zászló, a „Tűzvirág” Néptáncgyűttes táncosainak kíséretében. Tekerővel kísért dal, verbunk hangzott el, amire táncosaink virtuóz módon ropták a táncot. Ezt a lányoktól való búcsúzás, mezősi tánc követte, majd citerával kísért körverbunk következett. Ezt a látványt már lehetetlen lett volna felülmúlni. Felsorakoztak a zászló alatt a regruták, és a citerazenekar énekére vonultak ki. A férfikar tekerővel énekelt egy búcsúdalt a csatába induló katonától, majd a Magyar Iskola tanulója, Heinrich Bernadette szavalta el Vörösmarty Mihály: Harci dal című versét. Tekerővel harca buzdító indulókat énekelt a kórus, s a terem zengett a Föl, föl vitézek... énekétől a közönség segítségével. Újabb verseket és narrációt követően a citerazenekar zendített rá: Gábor Áron rézágyúja..., s a közönség ismét lelkesen énekelt velünk. Az események narrátor általi vázolója után ismét tekerővel énekeltünk: Ütik a rézdobot..., Esik az eső... zengte velünk a dalt közönségünk. Az orosz csapatok bevonulását jelző narráció után mondtam el kobozkísérettel Petőfi Sándor: Föl a szent háborúra című versét. A közönségből elemi erővel tört ki a vastaps, s közösen elénekeltük a Kossuth-nótát, melynek dallamára ráénekeltem a 13 aradi vértanú nevét.

A hangulat a tetőfokra hágott, s Lugosi Zoltán záróbeszéde után Grossmann Péter elszavalta a Szózatot, mégpedig oly beleéléssel, hogy közönségünk vastappal jutalmazta. Ezt követően Bíró Péter elnök úr mondott záróbeszédet, melyben meghívta a közönséget, s hidegtálat, italokat szolgáltak fel, így jó beszélgetéssel zárult programunk.

Tóth-Pál Zoltán

Nürnbergi magyar gyermekfarsang

Nagy várakozással indultam január 14-én a Nürnbergi Magyar Gyermekcsoport fáradhatatlan önkéntes szervezőivel, hogy lebonyolítsuk az idei gyermekfarsangot. A nürnbergi magyar cserkészek is csatlakoztak a rendezvényhez, külön programot kínálva a kamaszoknak, akik már nem lelkesednek a jelmezbe bújásért. Ennek különösen örültem, mert a gyermekcsoportok ezáltal erősítették egymás rendezvényeit. Ezen a mesés délutánon lehetett barkácsolni, és az elmaradhatatlan jelmezversenyen kívül a játékos vetélkedőt, a tombolát, no meg az általam hozott műsorokat variálva emlékezetes programban részesültek a gyermekek.

A cserkészek a Magyar Iskolából érkeztek, segítettek a terem díszítésében, majd az őrvezetők vezényletével külön kis teremben elkészítették a már korábban elkezdett őrsi zászlókat. Emellett a farsanghoz illeszkedve varázspálcákat csináltak vesszőből. A fiatal cserkészvezetők játékos vetélkedőt tartottak a nagyobb gyerekeknek. Ezzel a 15-19 éves őrvezetők átestek a tűzkeresztségen, levezetve az első teljesen önállóan kitalált programjukat, annak minden nehézségével, örömeivel együtt. Reméljük, jövőre is kedvet éreznek majd az önálló program lebonyolítására, mert az idei résztvevők nagyon élvezték ezt a felnőtt önellátást.

A nagy teremben is zajlott az élet. A szülők, mint máskor is, rengeteg finomságot hoztak az ünnepi asztalra (süteményeket, egészséges ropogtatnivalókat, gyümölcsleveket, üdítőket stb.) amolyan batusy bálként. A kisgyermekcsoport lelkes önkéntes szervezői játékos vetélkedőket vezettek. Emellett lehetett bohócsapkát készíteni és farsangi kifestőket színeztetni. Ezután én egy, a moldvai csángóknál mai napig élő újévi köszöntővel, hejgetéssel (urálással) kezdtem programomat. Szólt a furulya, döngött a dob a bevonulónkon. Majd morrogott a „bika”, s a gyermekek sorra

megszólaltatták az általam készített kötélén függő egyszerű népi hangszereimet. A patkó-triangulum, rece-fice, kereplő, esőcsináló bot, Y-csörgő, fűzfacsörgő, lopótökcsörgő, lopótöktücsök... zaja zengte be a termet. Szépen vezényelve mondtam el az „urálás” rigmusát, ami a búza élettörténetét meséli el, a vetéstől a kenyérig. Ez után Zelk Zoltán „A három nyúl” című verses meséjének zenés, interaktív, fejbábozó előadását játszottuk el lelkes kis közönségemmel. A gyermekek nagy érdeklődéssel figyeltek és ügyesen szerepeltek a mesében. Majd következett a jelmezverseny. A gyermekek változatos jelmezekben vonultak fel, s én örültem, hogy akadt az anyukák által készített maskara is. Később tombolahúzás előtt belebújtam csattogó szájú Turka kecskémbé, amivel újra nagy sikert arattam. Először menekültem előlem a gyerekek, majd amikor kibújtam és felismertek, többen is alábújtak, és lelkesen csattogtatták a kecske száját. Nagy izgalmat hozott a tombolahúzás is, nem győzték a gyerekek játékyereményeik próbálgatását. Végezetül, mikor már a kis törpék távoztak, a nagyobbacsok kipróbálhatták az általam pörgetett kötélén való átugrást is. A gyermekek még szívesen maradtak volna, de nekünk már át kellett adni a termet, így lassan búcsút vettünk mindenkitől. Reméljük, hogy a szülőkkel és cserkészekkel közel száz főt megmozgató rendezvény jó híre a további programjainkra is elhozza a családokat.

Tóth-Pál Zoltán

Kőrösi Csoma Sándor-program ösztöndíjasainak beszámolói

1848. március 15-i megemlékezés Frankfurtban

A frankfurti Katolikus Magyar Egyházközség szervezte meg idén is az ünnepi megemlékezést az 1848/49-es forradalom és szabadságharc dicsőségére. A szentmise után kezdődött a műsor gyerekek, cserkészek, lelkes szülők és a KCSP-ösztöndíjas, Karakas Zoltán részvételével. A plébánia nagyterme megtelt, a kokárda sehonnan sem hiányzott. Az Egyházközség elnöke, Horváth Ottó nyitotta meg az ünnepet. A műsor első részében azokról a személyekről, eseményekről, helyszínekről hallhattak a jelenlevők, amelyek meghatározták az 1848/49-es eseményeket. Megelevenedtek az európai forradalmak hírei, Széchenyi, Kossuth, a márciusi ifjak és ott volt a jelen hálás utókor közt Petőfi Sándor is – verseivel. A honvéd nemzetre közös énekléssel emlékezett az alkalmi zenekar és kórus a közönséggel együtt – Huszár gyerek, huszár gyerek. A világháló segítségével néhány percre Budapest, a Nemzeti Múzeum tűnt fel Szenté Vajkkal, a Nemzeti dal énekesével.

Az előadás második részében felidéztek a március 15-i ünnepségeket, immár 169 éves távlatból. Érdekes és megrázó események sora bontakozik ki, kezdve az 1. évfordulótól, amikor is Bem tábornok épp március 15-én küldi a jó hírt: Erdély felszabadult, az ellenség kiűzve! Önkényuralom, majd 1860. március 15-én halálösztűz ér egy pesti joghallgatót. 1927-ben a 80. évfordulóra lesz nemzeti ünnepnap Horthy kormányzó rendeletére. Az 1950-es évek történések megállapítják: Táncsics, Petőfi kommunisták voltak, 1956 ősze 1848 örököse; 1969: Forradalmi Ifjúsági Napok; 1970-es évek: rendőri gumibotzás; 1986: „Lánchídi csata”; 1989: százezer ünneplő – az ellenzéki megemlékezésen. 2017. március 15. nemzeti ünnepnap, államfői megemlékezések, családi programok, nyílt nap a minisztériumokban, az Országházban, vásári forgatag, Szent Korona-látogatás, Huszártábor és a világ valamennyi magyarjának megemlékezése – remélve, kívánva – békében, boldogságban, idegen hatalom nélkül!

A műsor végén a Kossuth Lajos azt üzenté népdalt, az ünnepély zárásaként pedig a Himnuszt és a Székely himnuszt énekeltek el.

Karakas Zoltán

Frankfurti magyar bál és táncház 2017-ben

Állt a bál a javából, de semmi rosszra ne gondoljunk, több mint 700 ember szórakozott felhőtlenül a Hofheim Stadthalle-ban. Az esemény szervezői örömmel állapították meg már hetekkel a kapunyitás előtt, hogy az érdeklődés hatalmas, az elkel belépőjegyek miatt újabb asztalokat kellett „csatasorba” állítani.

A hagyományoknak megfelelően a 84. sz. Lehel Vezér Cserkészcsapat értékes tombolanyereményekről gondoskodott, míg a jó hangulatú talpalávalót a könnyűzene kedvelőinek az Asterix, a néptánc rajongóinak a Varázskör muzsikálta. A „népi tagozat” bevetett minden „nagyagyút”. A

táncokat az egykori KCSP-s, Weidinger Péter és a jelenleg hageni ösztöndíjas Németh Ágnes tanították, de itt voltak Salgótarjánból a Nógrád táncegyüttes kiváló oktatói is. A zenészeket erősítette az épp Németországban turnézó Codoba Florin, a Magyarpalatkai Banda primása is.

R
e
z
e
d
a

Az estét a frankfurti néptáncosok nyitották meg. A Cifra Táncsoport mezőkölpényi, a Rezeda magyarszentbenedeki táncokat mutatott be. Az emeleti nagyterem kezdésként moldvai csángó táncokkal várta a fürge lábúakat, Karakas Zoltán jelenlegi frankfurti KCSP-s dudazenéjére. A számos vendég között üdvözölhettük Szegner Balázst, Magyarország díszeldorfi főkonzulját, valamint dr. Windisch Teréz konzul asszonyt. Nem maradt éhenszomjan senki, gulyásleves, pörköltet, réteseket, pálinkát, magyar borokat lehetett fogyasztani.

Köszönet a szervezőknek (Makovi András, Klement Nándor), a cserkészeknek, fellépőknek ezért a közösség- és élményteremtő rendezvényért! A hajnalig tartó vidám mulatságot többen heti rendszerességgel tartanák meg, de ami biztos, találkozunk ismét 2018. január 20-án!

Karakas Zoltán

Kőrösi Csoma Sándor-program ösztöndíjasainak beszámolói

Nyílt nap a berlini magyar nagykövetségen

2017. március 17-én első alkalommal szervezték meg a berlini magyar nagykövetség nyílt napját.

A rendezvény alkalmával különböző Németországban működő magyar cégek, egyesületek, szervezetek kaptak lehetőséget egy szélesebb közönség előtt való bemutatkozásra, tevékenységük, programjaik, adott esetben termékeik megismertetésére.

A kiállítók között a Németországi Magyar Szervezetek Szövetsége is képviseltette magát. Az eseményen Szilágyi Szabolcs, a szövetség alelnöke a kiállítóstandnál a szervezet eddig megjelent kiadványait, könyveit, naptárait mutatta be; a délutáni beszélgetés folyamán pedig a szervezet céljairól, működéséről, programjairól számolt be részletesen az érdeklődőknek.

Az eseményen szövetségünk tagegyesületei közül jelen volt a berlini 86. számú Apáczai Csere János Cserkészcsapat, a Brunsvik Tereztársaság és a Berlini Magyar Egyesület is, illetve más egyesületek is bemutatkoztak: a berlini Magyar Kolónia, a Deutsch–Ungarische Gesellschaft, és a Német–Magyar Baráti Társaság Paderbornból.

A nap folyamán lehetőség nyílt magának a nagykövetségnek a megismerésére is, mind intézményi, működési szempontból – erre többek között a dr. Györkös Péter nagykövet úrral folytatott beszélgetés adott lehetőséget, ahol egyéb aktuális politikai és társadalmi témák is szóba kerültek; mind az épület különlegességeit illetően – idegenvezetés során.

Az est az 1848-49-es forradalom és szabadságharc emlékére szervezett ünnepi műsorral zárult, melyen dr. Györkös Péter nagykövet úr köszöntő beszédét követően berlini magyar művészek színvonalas népművészeti előadását láthattuk, Dúcz Erzsébet berlini Kőrösi-ösztöndíjas közreműködésével.

Gódor Nikoletta

Beszámoló tagegyesületi tevékenységről

Csodaország Frankfurt

A Csodaország Klub e. V. működtet egy egész napos magyar nyelvű gyermekklubot, amely a kétnyelvű nevelés szellemében a német óvodát hivatott kiegészíteni. A gyermekek a hét négy napját német óvodában töltik, egyet pedig (a pénteket) gyermekklubunkban, amelyet egy magyar óvónő vezet egy (szintén magyar anyanyelvű) dadus segítségével. Ezen kínálatunkkal a gyermekek nyelvek iránti korai fogékonyságát célozzuk meg, igyekezve lehetőséget nyújtani nekik arra, hogy a német nyelv mellett játékosan a magyar nyelvet is elsajátítsák, ill. nyelvtudásukat elmélyítsék. Egy vagy több foglalkozáson keresztül egy aktuális témát dolgoznak fel a gyermekek, pl. az évszakok, ünnepek. Verseket, énekeket tanulnak az adott témához kapcsolódóan, és minden héten kézműveskednek is. Idén újra segít minket Karakas Zoltán, aki hagyományos hangszerekkel és hagyományörző játékokkal ismereti meg a gyermekeket hetente egy 30-45 perces foglalkozás keretein belül. Sőt, idén furulyázni is tanulnak a gyermekek.

Iskola-előkészítőt, valamint magyar írás- és olvasásoktatást is kínálunk a gyermekek két- vagy többnyelvűségének figyelembevételével. Célunk, hogy a különböző nyelveken való párhuzamos tanulást lehetőségnek tekintve kihasználjuk a gyerekek kíváncsiságát és tudásszomját az olvasás- és írástanulásban. Idén, sajnos, nincs második osztályunk, de újra sikerült indítanunk egy első osztályt, amihez nagy szerencsével találtunk egy újabb kedves tanár nénit is. Így idén első, harmadik, negyedik és hatodik osztályt tudtunk indítani.

Gozolits Andrea

Kőrösi Csoma Sándor-program ösztöndíjasainak beszámolója

„Bakája a mindenségnek” – József Attila-émlékest Regensburgban

Mivel április 11. – József Attila születésnapja – a magyar költészet napja, a Regensburgi Irodalmi Kiskávézó a hónap minden napján egy József Attila-vers megosztásával tisztelt a Facebook-csoportjában a születésnapos költő előtt. Ezt az egy hónapot átfogó virtuális megemlékezést koronázta meg a 2017. április 28-án megrendezett József Attila-émlékest, amely a Sport Club Regensburg éttermében zajlott. A meghívó egyben felhívás is volt: jelentkezni lehetett, ki milyen verset szavalna,

olvasna, milyen történetet mondana el ünnepelt költőnk életéhez, utóéletéhez kapcsolódóan. A vendégek így tevékenyen alakították az est programját.

Kikből is tevődik össze ez a csoport? 2016 őszén néhány művészeteket kedvelő regensburgi magyar úgy gondolta, hogy időnként jó lenne összeülni, beszélgetni a magyar irodalomról, verseket, novellákat olvasni, barangolni népünk múltjában. Bottyán Emese kezdeményezése nyomán elindult a Regensburgi Irodalmi Kiskávézó, amely havi összejöveteleit a Facebook-csoportjában hirdeti. Az alkalmasszerűen verbuválódó 8-10 fős csapat olvasott együtt Karinthy, Iványi Gabi vezetésével több alkalommal múzeumi sétát tartott a Historisches Museumban, vagy előfordult, hogy valakinek a nappalijában gyűltek össze egy jóízű beszélgetésre.

Az irodalmi kiskávézó április 28-i alkalmán a Curriculum vitae és József Attila levelei szép keretet adtak az estnek Iványi Gabi és férje, Gyula tolmácsolásában: a felolvasás folyamán kirajzolódott az életút, ízelítőt kaptunk a történelmi és szociális környezetből, megsejthettünk valamit az érzések kavargásából. Ebbe az életrajzi keretbe szervesen épültek be a költemények, amelyeket a résztvevők maguk hoztak, maguk választottak. Elhangzott a Kopogtatás nélkül, a Talán eltűnök hirtelen, az Ülni, állni, ölni, halni, a Thomas Mann üdvözlése, az Ars poetica, a Tiszta szívvel és az Elégia. Nők és férfiak, tinédzser- és idősebbek egyaránt szavaltak.

A Bambergben élő Grossmann Péter zongoraművész és versmondó, aki az Arany János szülőfalujában, Nagyszalontán ren-

Tóth-Pál Zoltán

dezett Arany versek bűvöletében szavalóverseny, valamint az Ausztriai Magyar Pedagógusok Szövetsége által Bécsben megrendezett szavalóverseny felnőtt kategóriájának nyertese, ellátogatott a regensburgi emlékestre, ahol József Attila két kevésbé ismert, fiatalkori versének elmondásával örvendeztette meg a hallgatóságot. A Koldusok és a Tavasz labdajáték című költemények

megszólaltatása magával ragadott mindenkit a versmondó orgánumának, kifejező előadásmódjának köszönhetően. Grossmann Péter az az előadó, aki a hangjával is beszél.

Tóth-Pál Zoltán népzeneész, a Kőrösi Csoma Sándor-program nürnbergi ösztöndíjasa biztosította az est zenei keretét. Az egyes versek között megszólaló tambura, tilinkó, kaval, koboz játéka vagy a doromb hangja alkalmat adott az elmélázásra, a hallottak továbbgondolására, engedte és segítette, hogy elidőzzünk egy-egy alkotás belső világában.

Zoltán aznap maratoni foglalkozást tartott a Regensburgi Konzuli Magyar Iskola diákjai számára: a gyerekek megismerkedhettek a népi hangszerekkel, többet ki is próbálhattak, valamint a Szent György-napi kihajtáshoz kapcsolódva az állatokat és terelőiket sorra vették, daloltak, észrevétlenül, játékosan néprajzot tanultak. A meglehetősen hosszú és fáradságos munka után népzeneünk elhivatottságáról tanúskodik, hogy az irodalmi esten nyugodt derűvel, vidám, pödört bajusszal, kedves alázattal szolgálta muzsikájával a nagy költő szövegeinek érvényesülését.

Mi is az a József Attila-varázs? Erről is beszélgettünk. Bűvölet, megbabonázottság, imádom, nagyon – s mégis megfoghatatlan, leírhatatlan. Egy bizonyos: azon az estén is lenyűgözött minket. Közösen el is énekeltük egy-egy versét. Szó esett azokról is, akikre nagy hatást gyakorolt költészet, így hallgattuk meg Pilinszky

János Újra József Attila című négy sorosát, valamint egyik vendégünk, Cseh Jánosné Etelka saját, Platánok című költeményét. Ez utóbbiból oly erősen kisírt a honvágy, hogy könnycseppet csalt egy-egy arcra.

A műsor kötöttebb részének zárásaként a Jordán Tamás által vezényelt nagy versmondás mintájára mi is elmondtuk együtt, harsova a Tiszta szívvel. Kötetlen beszélgetésünk során a modern technika segítségünkre sietett: a spontán felmerülő ötleteket a mobilinternetnek köszönhetően könnyedén megvalósíthattuk: meghallgattuk A hetedik című vers Hobo-féle feldolgozását, felolvastuk a Tiszta szívvel német, illetve spanyol nyelvű műfordításait, hogy a hangzásvilágról némi képet kapjunk. A házi készítésű pogácsa és csokis sütemény mellett hangulatos, késő estébe nyúló beszélgetés folyt.

Szívből kívánom, hogy a Regensburgi Irodalmi Kiskávézó még sok ilyen értékes és hangulatos találkozót szervezzen, a Regensburgban és környékén élő magyarok a jövőben is rendszeresen összeüljenek irodalomról, történelemről, képzőművészetekről beszélgetni – magyarul.

Gordos Katalin

Kőrösi Csoma Sándor-program ösztöndíjasainak beszámolója

Jösz a regösbe? - 39. sz. Tinódi Lantos Sebestyén Kerületi Regöstábor

Jösz a regösbe? – Kérdezték tőlem Berlinbe érkezésem után alig egy héttel. Akkor még fogalmam sem volt, mire gondolhatnak. Később derült csak ki, hogy a regös egy különleges és kiemelt esemény az itteni cserkészek életében. Az idén 39. alkalommal megrendezésre kerülő Tinódi Lantos Sebestyén Kerületi Regöstáborról volt szó ugyanis, amelyet a Külföldi Magyar Cserkészszövetség minden évben megrendez. A tábor a nyugat-európai cserkészek egyik fő találkozója, a cserkész évad egyik legizgalmasabb, legkalandosabb rendezvénye.

Wifi, tévérő nincs, de nincs is rá szükség, hiszen ez a tábor nem multimédiás rendezvény. A regöstábor célja, hogy néprajzi, néptáncos és népzenei ismeretekhez juttassa a részt vevő cserkészfiatalkat, olyan módon, hogy a néphagyományokkal élményszerűen találkozhasanak egy héten keresztül. Minden tábornak megvan a maga témája, idén a nyári és őszi ünnepkör és paraszti munkálatok voltak soron. A regöstábor ideje a húsvétal van összekötve, így az ünnepet közösen üli meg az összes jelenlévő, hagyományos keretek között, szentmisékkal, viseletben, tojásfestéssel, locsolással, ünnepi vacsorával és húsvéti bállal. Ezen a módon a Nyugat-Európában felnőtt magyar fiataloknak alkalma nyílik egy igazi magyar hagyományokkal teli hetet eltölteni a különböző országokból érkező sok-sok cserkészbaráttal együtt.

A tábor maga egy színes és izgalmas forgatag. A cserkészek őrökre osztva töltik napjaikat, a programban szerepel néprajzi előadás, tánc-, népzene- és népdaltanulás, valamint kézműveskedés is. Idén a fafaragást, pásztorfaragást, a szalmafonást, íjkészítést és a fazekasságot próbálhatták ki a résztvevők. Ezenkívül népi játékokra és őrsi órákra is maradt idő.

Esténként tematikus tábortűzek során elevenedett meg a magyar pásztorvilág, a szentivánéji szokások, a vásári forgatagok,

vagy éppen Kodály és Bartók gyűjtőútjai. A tábortűz különleges cserkész műfaj, amelynek során sok közös énekléssel és játékkal egybefonva kerül bemutatásra egy-egy néprajzi téma is, már-már színházi eszközökkel. Így kicsik és nagyok számára egyaránt élvezhető, érdekes és izgalmas módon ismerik meg a résztvevők a magyar néphagyomány fontosabb elemeit.

A hét vége fele a hangsúly az ünnepre terelődik. A tábor közösen készülődik a húsvétra. Megosztva készítik el a gyerekek a festett tojásokat, a mézeskalácsot, az asztaldíszeket és sütik a kalácsot a húsvéti vacsorához. A nagyszombati körmenet és mise után együtt fogyasztja el a tábor összes résztvevője viseletben a húsvéti vacsorát. Ezután kezdődik a bál. Idén szombaton és vasárnap is volt esti mulatság, élő népzenevel. Itt a cserkészek megmutatták, hogy bizony élesben is megy

a szilágysági táncanyag, amit a hét során tanultak és gyakoroltak.

Az idősebb vándorcserkészeknek és a felnőtteknek is akadt bőven program. Foglalkoztak a pásztorvilág zenei hagyományával, a közösségi szórakozás megváltozott formáival, Arany János balladáival, illetve moziesteken megtekintették az Oscar-díjas Mindenki című rövidfilmet, illetve a Lovasíjász című alkotást is. Mindezt persze sok énekléssel és beszélgetéssel fűszerezve.

A „regös” – ahogyan a tábor a legtöbben emlegetik – esszenciája a nyugat-európai cserkészetnek. Ez a tábor igyekszik magába foglalni mindazt, amit néphagyományainkból egy Németországban, Svájcban vagy Ausztriában felnőtt magyar gyökerű fiatalnak érdemes megmutatni ahhoz, hogy szorosabban, de legfőképpen élőbbben és személyesebben kötődhessen magyarságához, és a közösségben pedig egymáshoz. Idén is rengeteg élménnyel, könyvek között távoztak a résztvevők, de csak azért, hogy felkészülhessenek a következő, nagy, 40. jubileumi táborra.

Jösz hát a regösbe?

A tábor fő szervezői: Makovi András és Susi, Konthur Zoltán és Szántó Konthur Krisztina, Jablonkay Péter és Lydia Urbanek Rudolf katolikus pap, Szendey István orvos
Zenekar: Palugyay-Masát Miklós, Herbert Schneider, Bartha Ágoston, Földesi János

Kézműves foglalkozások: Szukics Éva (szalmafonás), Horváth Attila (íjkészítés), Horváth Antal Tónibá (fafaragás), Nagy Attila (pásztorfaragás), Bertha István és Csizmadia Katalin (fazekasság) Hortobágyi Ivett (KCSP) és Józsa Tamás (tánc)

Karakas Zoltán és Dúcz Erzsébet (KCSP közreműködők)

Dúcz Erzsébet

Kőrösi Csoma Sándor-program ösztöndíjasainak beszámolóí

Az Erdélyi Világszövetség 30 éves jubileumi ünnepe Stuttgartban

Március 25-én a Bad Cannstatt-i Lutherkirche evangélikus templom közösségi termében zajlott a stuttgarti Erdélyi Világszövetség (EVSZ) harminc éves fennállásának évfordulójára rendezett jubileumi ünnepség.

Az EVSZ elnökségi tagja, Ádám Éva Enikő köszöntötte a jelenlévőket. Az est folyamán az ő átkötő beszédei tették gördülékennyé a programot.

Gémes István evangélikus lelkész rövid beszédében – melynek címe: „Meditáció a harmincas számról” – a jubileumi évhez kapcsolódó bibliai történeteket és tanulságaikat elemezve áldását adta a szervezetre.

Ezt követően az EVSZ támogatását élvező Stuttgarti Amatőr Színjátszó Kör előadásában a közönség Faludy György „Óda a magyar nyelvhez” című alkotását hallhatta, mely a magyar nyelv szépségeit és játékoságát eleveníti meg.

A szövetség volt elnökei, dr. Konthur Bertalan és dr. Benczúr-Ürmösy Gábor beszéltek a szervezet kezdeti időszakáról, majd dr. Konthur elismerése jeléül kintüntetést adott át a jelenlegi elnöknek, Tamás Péternek. A megható pillanatokat követően Németh Klaudia gitárművésznő játékát csodálhatták meg a jelenlévők.

Ezt követően Tamás Péter EVSZ-elnök beszámolója következett. Elsőként ismertette a szervezet 2003-tól megfogalmazott célkitűzéseit, illetve a működtető három elvi alappillért:

1. A szociális, támogatói jelleg, ami a Kárpát-medencei magyarság anyagi támogatásában nyilvánult meg. Itt elhangzott, hogy az elmúlt harminc év alatt a szervezet meglehetősen aktív volt – körülbelül ötvezer eurót adományozott a Kárpát-medencei magyarságnak.

2. A stuttgarti, illetve a baden-württembergi magyarság képviselete, az itt élő magyarok kulturális életének ápolása és szervezése. Ennek kapcsán az elnök beszélt a lebonyolított sokszínű rendezvényekről és megmozdulásokról, felelevenítve a klub- és vitaesteket, politikai és történelmi előadásokat, komolyzenei koncerteket, borvacsorákat, disznóvágásokat és lángos-sütéseket, tüntetéseket, gyerekprogramokat és irodalmi esteket.

3. Politikai és nemzeti kisebbségi érdekvédelem (a BUOD-tagság fontossága)

Ezután ismét Németh Klaudia játéka, majd pedig Kemény Józsefnek, a Csöböröcsök Táncegyüttes vezetőjének, az EVSZ alelnökének beszéde következett, ezt a táncsoport magyarpalatkai táncainak előadása követte.

Hannoverből érkezett a jubileum alkalmából Szilágyi Szabolcs, a BUOD alelnöke, aki rövid beszédében az összefogás jelentőségét emelte ki, a BUOD fontosságát és aktív szerepét a németországi szervezeteket összefogó munkájában.

Dr. Szilágyi Péter nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár úr tartott ünnepi beszédet, és kívánt összetartást és tevékeny fejlődést a következő harminc évre is, kifejezve a magyar állam jókívánságait, biztosítva a szervezetet támogatásukról.

Ezután egy imregi népdalcsokrot hallgathattak meg a jelenlévők Gémes Anna és Ágnes, valamint Starmüller Dalma és Dóra előadásában, amit a Csöböröcsök Táncegyüttes Gömöri mulatság című koreográfiája követett.

Az előadások befejezéséül a jelen lévő körülbelül száz-húsz személy közösen énekelte el a magyar és a székely himnusz. A műsor lejárta után a szervezők friss székelykáposztával vendégelték meg mindenkit, továbbá önkéntesek által hozott házi süteményeket és zamatos magyar borokat fogyaszthattak élvezettel a jelenlévők.

Az est még sokáig kötetlen beszélgetéssel, kellemes hangulatban telt. A száz-húsz jelenlévőt megmozgató esemény méltó megünneplése volt a jubileumi évfordulónak, megkoronázása annak a harminc évnek, amelyet az Erdélyi Világszövetség a helyi, illetve otthoni magyarság érdekeinek képviseletében töltött, nemzettudatuk megtartására áldozott, s mely további ösztönzője lehet a következő harminc év lendületének, illetve a következő generációk munkájának.

Szabó Janka és Tamás Péter

Kőrösi Csoma Sándor-program ösztöndíjasainak beszámolója

„Magyar Hagományörző Nap” Tuttlingenben

Ulmban ősszel, szüreti előadásom alkalmával, ismerkedtem meg a Noll családdal, akik már akkor felkértek, hogy szerepeljek májusi programjukon. Ebből is látszik, mekkora készülődés, szervezés előzte meg ezt a csodálatos programot. Péntek este érkeztünk tanítványaimmal, a Vörös családdal, s máris elvarázsolt bennünket a gyönyörű környezet.

Franz Noll, az egyesület alapító elnöke várt bennünket az általa üzemeltetett étteremben, s a kedves fogadtatás és a kítűnő vacsora után legszívesebben itt aludtunk volna a kemencepadkán. Érkezésünkkor még javában folytak a megbeszélések, de azért sikerült pár dolgot megtudnunk az egyesületről. BULT: a Tuttlingen és Környéke Magyar Egyesület 2016. május elsején alakult 42 fővel. Leg-

folyamatban. Az egyesületnek jelenleg nagyjából 100 tagja van. A nagyon aktív első év után további ötletek, csapatépítő programok, közösségépítő csoportok létrehozásán dolgoznak.

Mint másnap kiderült, a Freilichtmuseum Neuhausen ob Eck egy festői környezetben lévő skanzen. A rendezvény napján az időjárás is kegyes volt hozzánk, ragyogó napsütésben tört ez a csodálatos nap. Délelőtt még az előkészületeket végeztük, s szeszias telefonos egyeztetések után személyesen is megismerhettük Kalmár Antalt, az Egyesület elnökét, és a Tuttlingeni Néptáncgyűttes vezetőjét, Makai Istvánt, aki a hazai Kovász Bandát hívta meg madocsai gyökerei révén. Ezek a tehetséges fiatal zenészek kezdték déli muzsikájukkal a programot. Ők a Váci Zeneművészeti Szakközépiskolában ismerkedtek meg, ahol mind a négyen népzéni tanultak, azóta muzsikálnak együtt. Egyébként Magyarország különböző tájain laknak (Eger, Orfalu, Garamkövesd, Madocsa). A zenekar tagjai: Besenyei Viktória – hegedű; Borzavári Róza – hegedű; Brassai Ábel – brácsa; Novák Bálint – nagybőgő. Jelenleg Budapesten tanulnak mindannyian, hármuk a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Népzene Tanszékén népzéni tanulnak, népzene tanárnak készül, Bálint pedig kertészmérnök szakos hallgató. Muzsikájuk közben az arcfestők szorgosan pingálták a folyamatosan érkező gyermekek arcát.

Majd Rezes Ferenc bemutatta a Konzuli Magyar Iskolát. Jablonkay Péter köszöntötte a közönséget a Németországi Magyar Szervezetek Szövetsége, azaz a BUOD nevében, és mint az Európai Magyar Cserkész Szövetségének elnöke a cserkésztől is tartott egy rövid ismertetőt. Péter vezetésével a stuttgarti Turul Baranta Egyesület is bemutatkozott. A baranta egy önálló hagyományos harcművészet, nem egy mester alkotása,

hanem a magyar nép összegzett tudásanyagának a tükröződése egy sajátos harci testkultúrában.

Lassan eljött a mi időnk, hogy az 1848-as kis interaktív zenés meseelőadást elkezdjük. Pergett a dob, tanultunk egy dalt Kossuth Lajosról, s Makai István helyén járta a verbunkos táncot citerám pengésére. Jött apraja-nagyja katonának, meneteltünk nótaszóval egyet, mielőtt elkezdtem történetemet, melybe további szereplőket vontam be a közönség nagy derűtségére. Végül főhősünket kis tánczással ünnepeltük meg tekerőmuzsikára.

Ezt követte a Békérsől érkezett Palmetta zenekar gyermekkoncertje. A zenekar olyan örökséget szeretne megőrizni, mint a magyar népdal. Tudjuk, hogy Magyarország egyedülálló népdalcsoport birtokában van. A zenekar kemény, metálos zenére komponálja a népi hagyományos kiejtésű és formájú népdalokat. Kötelességüknek érzik ezt a gyönyörű örökséget továbbvinni, amit ősünk ránk hagytak. A koncert alatt a gyermekek kellekőképpen felpörögtek, táncoltak, énekeltek.

Újra a barantásoké lett a terep, izgalmas bemutatójukon bemutatták a birkózást és a botvívást is. Csattogtak a botok, én meg kobzomon vertem alá a lelkesítő dallamokat. Végezetül áldást mondtak az összeszerelt gyermekekre mint a jövő nemzedékre.

Ez után tanítványaimmal furulyán, citerán, köcsögdudán, dorombon muzsikáltunk, s kis közönségünknek egyszerű népi ritmushangszereinket kiosztva nagy zenekart alkottunk. Majd dalolt a tekerőm, s táncházra hívtuk a gyermekeket. Végezetül elmondtam a tekerő meséjét és kis táncosaink sorra tekinték kurbliját, egy-egy dalt énekelve.

Következett a helyiek büszkesége, a Tuttlingeni Néptáncgyűttes, amely 2016 nyarán alakult, jelenleg 10 aktív tagja van, művészeti vezetőjük Makai István. Műsorukban drákszéli fércelős táncot és madocsai friss csárdást táncoltak. Igazán elkápráztatta a közönséget a Földesi János gyűjtése alapján készült félig szabad koreográfiájuk. Nekem különösen tetszett a műsorukat beharangozó verserigmusuk is. A talp alá való muzsikát a Kovász Banda szolgáltatta, csakúgy, mint az esti táncházhoz, amihez igen sokan csatlakoztak. A nagy koncert előtt ismét a virtuóz, lelkes fiatalokból álló Kovász Banda adott koncertet erdélyi népdalokból, muzsikából. Végül még meg-táncoltatták a közönségüket is.

Eljött a nagy koncert ideje, s a tuttlingeni táncosok a Palmetta zenekar rock stílusban játszott népdalfeldolgozásaira táncoltak, saját koreográfiájukkal, majd átadták a zenekar táncosainak a terepet. A hangulat lassan a tetőfokra hágott, a koncert végén nem győzték a ráadásokat muzsikálni a Palmetta népszerű zenészei: János Hajnalka, Klapka Ágnes és Sebeni Szilvia – énekesek, Kima Norbert – dobos, Vanyó Szilárd – szólógitáros, Boros Béla – basszusgitáros.

A hajnalig tartó programot DJ Dombóvári RetroDiscoja zárta.

Végezetül elmondhatjuk, hogy a lelkes szervezők igazán kitétek magukért, a gazdag programok mellett ételben-italban sem szűkölködtek. Voltak jó magyar borok és volt lángos is. Talán egy kicsit csak a közönségnek voltunk híján, a 150 látogatóról azonban bizvást mondhatom, hogy nagyon jól érezte magát. Bizunk benne, hogy híret viszik e csodálatos napnak vendégeink, s így a következő alkalommal még többen örülhetünk a magyar hagyományörző napnak Tuttlingenben.

Kőrösi Csoma Sándor-program ösztöndíjasainak beszámolói

Zarándokút - 2017. május 20. Marburg

Napsütéses tavaszi reggel indult útjára a frankfurti Katolikus Magyar Egyházközség szervezésében meghirdetett zarándokút. A cél ezúttal Árpád-házi Szent Erzsébet marburgi sírhelyének felkeresése, életének ma is érvényes útmutatásairól valló gondolatok felidézése volt.

A gyerekek rögtön elfoglalták az ilyenkor a buszban „legjobb helynek” számító hátsó üléseket, és zsvajuk csak akkor csendesült, mikor Pál atya belekezdett II. András lánya, a szentté avatott Erzsébet életének, csodás tetteinek ismertetésébe. A lelki felkészülés után Klement Nándor (szervező) tájékoztatta a zarándokokat, hogy mi lesz a nap menete. Közben a pogácsás, süteményes dobozok körbeadása közepette meg is érkezünk Marburgba.

Első utunk a Szent Erzsébet-templommal szembeni kis kápolnába vezetett, ahol áhítatot tartottunk Szent Erzsébet tiszteletére. A lelki feltöltődés után átmentünk a templomba, ahol már vártak az idegenvezetők(!), ugyanis a figyelmes vendéglátók tarsolyában volt a gyerekek, családok számára összeállított vezetés is, így két csoportra oszlottunk. Miközben megismertük a templom történetét, bepillantást nyertünk Erzsébet életébe, az akkori német történelembe. A sok érdekes adat, esemény végén szomorúan panaszták a vezetők, hogy a Szent kevés megmaradt földi maradványa is Bécsbe került, ahonnan még „kölcsonbe” sem kapnak ereklyét. Búcsúzásul visszatértünk a sírhelyhez, ahol elénekeltük a Hímnuszt és a Székely himnuszt.

Ezt követően meg lehetett ismerkedni Marburg kastélyával (egy kisebb hegyászó túra keretében), amire többen is vállalkoztak. A programnak korántsem volt vége, hiszen visszafelé „beugrottunk” az Erzsébet lánya, Zsófia által (a mainzi terjeszkedés visszaszorítása érdekében) építtetett „Frauenberg” várba, illetve a romokat és a csodás kilátást megtekinteni, és persze néhány vidám nótát dudakísérettel „szélnek ereszteni”. A délutánra nyáriassá vált időben jólesett a visszaindulás előtt egy kis felfrissülés némi fagyalt, kávé, egyéb üdítők elfogyasztásával, hiszen hátravolt az ilyenkor szokásos közös „buszos éneklés”.

Köszönet a szervezőknek!

Árpád-házi Szent Erzsébet
Hessen tartomány védőszentje

II. András öt gyermeke közül Erzsébet (1207-1231) volt a harmadik. Bátyja később IV. Béla néven lett magyar király. I. Hermann turingiai tartománygróf kérésére Erzsébetet a kor szokásának megfelelően négyéves korában eljegyezték Hermannnal, a tartománygróf fiával. Erzsébet Eisenachba, a Wartburgba került. Vőlegénye, a betegeskedő Hermann 19 évesen meghalt, ekkor öccse, Lajos, aki Erzsébet legjobb pajtása volt, jegyezte el. Az esküvőt 1221-ben tartották. Boldog házasságban éltek, három gyermekük született. Erzsébet korán elkezdte a vezeklő életmódot: gyakran böjtölt, ostromozta magát. Menedékhelyet alapított árva gyerekek részére, szegényeket segített, kórházat alapított, ahol maga is segített a betegápolásban. 1225-ben Lajos hadba indult, Erzsébet vette át a tartomány kormányzását. Az éhínségek,

járványok okozta sebeket orvosolni igyekezett, kinyitatta a Wartburg élesztárait, a szegényeket étellel látta. A családtagok aggódva nézték Erzsébet „pazarlását”, Lajos azonban visszatértkor mindent jóváhagyott. Lajos 1227. szeptember 11-én elhunyt. IX. Gergely pápa levelében atyai szavakkal bátorította Erzsébetet, és az igen szigorú Konrád mestert gyóntatójává és hivatalos védelmezőjévé nevezte ki. Lajos öccsei a 20 éves özvegyet megfosztották a vagyona kezelésének jogától és férje birtokainak jövedelmétől. II. Frigyes császár megkérte a kezét, ám Erzsébet nem akart újabb házasságot kötni. Marburgba költözött. 1231-ben meghalt, s rá négy évre IX. Gergely pápa szentté avatta 1235-ben. Marburgi sírja fölé 1236-ban elkezdték építeni a Szent Erzsébet-templomot, mely 1283-ban készült el. Magyarországon IV. Béla, Erzsébet testvére építtette tiszteletére az első templomot.

A feleségek, fiatal anyák és a szeretetszolgálat, a Karitászt védőszentje.

Karakas Zoltán

Tief bewegt und mit großer Anteilnahme haben wir, der Vorstand des Bundes Ungarischer Organisationen in Deutschland (BUOD), vom Ableben des Altbundeskanzlers Dr. Helmut Kohl erfahren.

Für uns deutsche Staatsbürger ungarischer Abstammung und in Deutschland lebende Ungarn bleibt Dr. Helmut Kohl stets als treuer, verlässlicher Freund Ungarns in Erinnerung. Seine Verdienste um die Einheit Deutschlands sind ebenso unbestreitbar, wie sein beherzter Einsatz für die europäische Einigung. Dieses Jahrhundert-Friedensprojekt trieb er mit unermüdlichem Eifer voran, wobei seine Politik stets geprägt war vom tiefen Respekt gegenüber den Völkern Ostmitteleuropas, die jahrzehntelang ihrer Unabhängigkeit beraubt waren.

In diesem Zusammenhang bleibt uns besonders seine Rede* im Jahre 2006 beim Festakt des BUOD zum 50. Jahrestag des Ungarischen Volksaufstandes von 1956 in der Frankfurter Paulskirche unvergessen (s. Bild).

Wir verlieren in Helmut Kohl einen großen Europäer und einen wichtigen Garanten der deutsch-ungarischen Freundschaft.

Frankfurt a. M., am 25. Juni 2017

* Die Rede steht auf der Website des BUOD zur Verfügung:
<http://www.buod.de/audio/de09-DrKohl.mp3>

GRATULÁLUNK!

ÉRTESÍTŐ LEVÉL

Széchenyi Kör vezetősége,
Kucsera János elnök úrnak
München

Tisztelt Széchenyi Kör! Kedves Kucsera János!

Lezsák Sándor elnök úr és a Kuratórium megbízásából hivatalosan értesítem, hogy a müncheni Széchenyi Kör magyarság szolgálata – kiemelkedő érdekképviseleti, közéleti és közművelődési tevékenysége – elismeréseként, a Bethlen Gábor Alapítvány Kuratóriuma 2017. máj. 24.-i ülésén Teleki Pál Érdeméremmel tüntette ki.

Teleki Pál tudós-államférfi életműve és a Magyar Forradalom 50. évfordulója tiszteletére alapított becsületrendünket, 2017. jún. 9-én pénteken 16,30 órakor, a TRIANON 97 – TELEKI PÁL c. emlékező estünkön, személyesen szeretnénk átadni a vezetőségnek.

Budapest, 2017. május 28. Bethlen Gábor Alapítvány Kuratóriuma

ÖRSZAVAK

Magyarságismereti Tanításmódszertani
folyóirat szórványban élőknek

A Nyugat-Európai Országos Magyar Szervezetek
Szövetségének negyedévenkénti online-lapja

www.nyeomszsz.org/orszavak

BUOD INFO

a Németországi Magyar Szervezetek
Szövetségének kiadványa

Felelős szerkesztő: dr. Klement Kornél elnök
Szerkesztő: Baczur Magdolna elnökségi tag
Olvasószerkesztő: Urban Mária

www.buod.de

Megvalósult
a Magyar Kormány
támogatásával

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

BETHLEN GÁBOR
Alap